

AZ EGYÜTTHALADÁS KEGYELME

Kedves Testvérek,

Hagyományos Adventi és Karácsonyi leveletem nem sokkal a Rómában október 3-a és 28-a között Ferenc pápa körül összegyűlt püspökök szinódusán való részvételem tapasztalatát követően írom. Tudjátok, hogy a téma “a fiatalok, a hit és a hivatástisztázás” volt. Hálás vagyok a Generális Elöljárók Közgyűlésének, akik kilenc további különböző Rendhez és Kongregációhoz tartozó testvérrel együtt kiválasztottak arra, hogy részt vegyek ezen az oly intenzív egyházi eseményen, ahol érezhettük az Egyház életének lüktetését egészen a világ másik végéig. A minden népből és nemzetből való püspökökön túl, közel harminc fiatal is meghívtak, mint hallgatót. Ezek a fiatalok nem csak az öt kontinenst képviselték, hanem különböző egyházi valóságokat is, amelyek különösképpen is kapcsolatban állnak a fiatalok világával. Nem hiányoztak a különböző keresztény Egyházak képviselői sem, sem pedig a szakértők egy jelentős csoportja, akik elengedhetlen segítséget nyújtottak a hozzászólások befogadásához, mérlegeléséhez és azután a *Záródokumentumba* való harmonikus beillesztéséhez.

Nem szeretnék leragadni a Szinódus résztvevőinek és eseményeinek leírásánál, mert mindezt már hírül adta és közzé tette a média, noha a Szinódus alatt gyakran azt is konstatáltuk, hogy némely médiumok, beleértve a katolikus médiumokat is, a Szinódus vitáiról teljesen kiegyensúlyozatlan és alaptalan leírásokat adtak. Az ideológia, bármilyen irányultságú is legyen, inkább törődik azzal, hogy igazat adjon önmagának, minthogy a szavak és a tények igazságára figyeljen.

Egy eseményről tanúskodni

Ezért is érzem az indíttatást, hogy beszéljek nektek a Szinódus tapasztalatáról és az ott született szövegekről, személyes tanúságtétel formájában és arra figyelő meggondolással, hogy Rendünk fogadja be a Szentlélek indításait, amelyeket a Szinódus mindenkinek ad, hogy az egész Egyház és az Egyházat alkotó minden közösség és személy megújult úton

járjon. Ugyanis minél inkább előrehaladtam ebben az élményben, annál világosabban észrevettem, hogy a Szinódus egy olyan esemény, amelynek a Szentlélek az Alkotója, és mindnyájan inkább voltunk arra meghívva, hogy ennek az eseménynek eszközei legyünk, minthogy mi alakítsuk az ötleteinkkel, beszédeinkkel, tehetségünkkel. És a Szinódus végén, az eszközök arra hivatottak, hogy legyenek tanúi egy életre kelő eseménynek. A pápa egyszerűségben emlékeztetett minket erre, mikor a Szinódus utolsó ülése végén szót kért: „A szinódus eredménye nem egy dokumentum. [...] Tele vagyunk dokumentumokkal. Nem tudom, hogy ennek a dokumentumnak lesz e kifelé hatása, nem tudom. Azt azonban egészen biztosan tudom, hogy bennünk kell, hogy hatása legyen, kell, hogy dolgozzon bennünk. [...] A Szentlélek most nekünk adja ezt a dokumentumot, hogy dolgozzon a szívünkben. Mi vagyunk a dokumentum címzettei, nem a külső személyek. Ennek a dokumentumnak munkálkodnia kell bennünk; imádkoznunk kell vele, tanulmányozni kell, fényt kell kérnünk hozzá... De ez a dokumentum elsődlegesen nekünk készült. Bizonyosan sok más embernek is a segítségére lesz, de mi vagyunk az első címzettei: a Lélek művelte mindezt, mindez nekünk szól.” (2018. október 27.)

Hasznos lesz, hogy a közösségeinkben együtt olvassuk és átéljük a *Záródokumentumot*, még ha később a Szentatya valószínűleg erre alapozva ki is fog adni egy poszt-szinodális apostoli buzdítást. A záró dokumentumot, amely biztosan nem tökéletes, sokan úgy fogadtuk, mint egy valódi csodát. Az egymástól teljesen különböző felszólalásokat hosszú órákon át hallgatva, de a *circuli minores*-ek, kisebb körök részletesebb munkái közben is gyakran azt mondtuk magunkban: Mi jó fog kikerülni ebből az oly rendezetlen és poros műhelyből? Hogyan lehetséges, hogy ilyen rövid idő alatt képesek leszünk megalkotni egy szöveget, amely összefoglalja színes gazdagságát mindannak, amit mondunk vagy írunk? Amikor a dokumentum terve megérkezett, nagyon meglepődtem, mert a lehetetlen megtörtént. A Szentlélek munkálkodik. Azután újra megvitattuk, kijavítottuk, de érezhető volt, hogy mindenkinben hála uralkodik Isten iránt, az összes résztvevő iránt, mindazok iránt, akik éjjel-nappal dolgoztak a szöveg megírásán, mert úgy éreztük, hogy Isten egy művének vagyunk részesei, és ennek a műnek lényegi jellegzetessége egy mindnyájunk között jelenlévő kommúnió, olyan egység volt, amely mélyebb, mint a döntésekben és ötletekben való egyszerű megegyezés. Az Egyház titkát tapasztalhattuk meg.

Szent VI. Pál ajándéka

Nem véletlen, hogy éppen a Szinódus hónapjának közepén avatta boldoggá Ferenc pápa VI. Pált, a Zsinat Pápáját, a Pápát, aki talán a többi pápánál is mélyebben és szebben írt az Egyház misztériumáról, szörnyen meg is szenvedve azt a mély krízist, amely a II. Vatikáni Zsinatot követően még inkább kiéleződött.

Visszagondoltam egy személyes élményre, amely egész életemen nyomot hagyott. 1975-ben részt vettem egy egyházmegyei zárandoklaton a Szent Évben. 16 éves voltam és tele kétségekkel, nem annyira a hittel, hanem inkább az Egyházzal kapcsolatban. Szerdán ott voltam a Szent Péter téren az audiencián, a tömeg között. VI. Pál nem messze ment el mellettem a dzsipjén. Mosolygott a tömegre és az áldás és az üdvözlés egyszerű és nemes, tipikus kézmozdulatait tette. Láttam a tekintetét, mintha személyesen rám nézett volna. Ettől a pillanattól kezdve szerettem az Egyházat, és mindig úgy éreztem, hogy az otthonom, a családom. Péter arra járt és az árnyéka meggyógyított az Egyházra irányuló pusztán emberi tekintetemtől. Az Egyház számomra misztérium lett: Krisztus megváltó

jelenlétének jele és eszköze. Nagyon jó érzés volt, de nem csak egy érzés, mert ami pusztán érzelmi vagy szentimentális az nem tart ki egy életen át. Azután megismertem az Egyház hibáit, tagjaiét, beleértve saját magamat is. Sokkal több hibát láttam annál, mint ami 16 évesen kétségekkel töltött el, de a kegyelem, amelyet szent VI. Pál közvetített számomra, soha nem csökkent.

És ha ma az Egyház oly sok tagjának hűtlensége szomorúsággal és botránkozással tölt el bennünket, meg kell értenünk, hogy éppen ez az, amiért sürgősen arra vagyunk meghívva, hogy kérjük a Szentlelket és a szenteket, segítsenek még inkább tudatában lenni annak, és rácsodálkozni arra a mély és örök misztériumra, ami az Egyház. Mert mindig innen kiindulva tud megtérni Isten népe, visszatalálva arra a csodálatos küldetésére, hogy a feltámadt Krisztus megtestesülése legyen a világ üdvösségére.

A válasz az Egyházban van

Ezért, a Záródokumentum tervezetét olvasva, az első dolog, ami megörvendeztetett az, hogy a Szinódus világosan kifejezte, hogy az egész világon élő, Egyházon belüli vagy azon kívül álló fiatalok szükségleteire adott alapvető válasz az, hogy az Egyház legyen valóban önmaga. Hogy minden egyházmegye, minden egyes közösség és a szerzetes Családok igazabban és szebben testesítsék meg az Egyház misztériumát. Azelőtt az volt a benyomásunk, hogy a fiatalok rosszérzésével találkozva, annak minden formájában, vagy legalább is a fiatalok által adott kihívásokkal szembesülve, mintha mindig csak azt kérdeztük volna: mit kell tennünk? Mintha megoldásokat keresnénk és eszközöket, hogy alkalmazzuk ezeket. Most, azt éreztük, hogy egy új szellő haladt át, és ráébredtünk, hogy mielőtt azt kérdezzük magunktól, hogy mit kell *tennünk*, azt kell megkérdeznünk, hogy minek kell *lennünk*. Az első keresztények nem egy helyzet-analízissel és egy akciótervvel indultak neki a világnak. A meghalt és feltámadt Krisztussal való találkozásból kiindulva és a Pünkösdi Lélek ajándékától indítva indultak el. A Záródokumentumba tehát belépett annak tudata, hogy mindenekelőtt „új Pünkösdre” (DF 59) van szükségünk, és, hogy, éppen e miatt, az Egyház küldetésének középpontja és forrása a liturgia (DF 134). Az Egyház, mint Krisztus jegyese, aki őt egy testté teszi Önmagával, és úgy is, mint Isten népe, az Egyház misztériuma mutatkozott alapvető válasznak arra a kihívásra és szükségletre, amelyet a világ minden fiatalja jelent – akár az Egyház ölen, akár azon kívül – akik felé szeretete és küldetése irányul.

Ahhoz, hogy mindennek tudatára ébredjünk, különösképpen is nagy benyomást tett ránk az üldözött Egyházak fiataljainak és lelkipásztorainak tanúságtétele, amelyben átadták mártírjaik hitvallását és segélykiáltását. De ugyancsak mély benyomást tett ránk annak a számos fiatalnak segélykiáltása, akik szörnyű próbatételekkel szembesülnek, mint a migráció, a nem elégséges oktatás, a munkalehetőség hiánya, a hatalmat gyakorlók korrupciója, és mindenféle visszaélés. Amikor egy iraki fiú az Egyháza megpróbáltatásairól és vértanúságáról tett tanúságot, mindnyájan igen hosszan tapsoltunk, és nagyon mély megrendültség és nagy fájdalom kerített minket hatalmába. Olyan volt, mintha egyszerre megnyílt volna a Szinódus szívében az a seb, amelyet a fiatalok szenvedése jelent az Egyház testében, és amelyet gyakran mégsem érzünk magunkénak, mintha a szenvedő tagok és közöttünk nem lenne élő kapcsolat. Szent Pál írja: „Ha szenved az egyik tag, minden tag vele együtt szenved” (1Kor 12,26). Ferenc pápa állandóan erre az „érzékenységre” hív bennünket. Ha nem érezzük magunkénak a testvéreink sebéét, és főként nem azoknak a gyerekeknek és fiataloknak a sebéét, akik

gyakran a felnőttek hibájából szenvednek, azt jelenti, hogy a mi „Egyház-létünk”, hogy „Krisztus teste vagyunk”, nem életbevágóan fontos számunkra, még nem test a testünkéből. Ezért, annak tudatában, hogy a kommunió misztériumaként az Egyház az, amire a fiataloknak szüksége van, a Szinódus alatt növekedett a *megtérés szükségességének* tudatosítása, hogy még inkább áttetszőekké váljunk mindarra, ami az Egyház, és aminek be kellene ragyognia a világot. Nem véletlen, hogy a *Záródokumentum* az életszentségre szóló buzdítással fejeződik be.

Milyen tornyot építünk, milyen csatában harcolunk?

És ezzel kapcsolatban sokat gondoltam a Rendünkre is, és általánosságban véve a megszentelt életre, mindenféle kríziseinek széles skálájával, amelyek mélységükben, lényegüket tekintve ugyan olyan jellegűek. A gond nem a hivatások hiányával, vagy sokaságával van, nem is az anyagi háttérrel, a köteleességek betartásával vagy a következetességgel. A gond az, hogy tudunk-e helyesen gondolkodni az önazonosságunkról, tehát a hivatásunkról. Valóban úgy gondolunk-e rá, mint ami által az Egyház élő tagjai vagyunk, vagy úgy, mint valami más dologra, valami mellékes, kiegészítő valóságra? Egyházi módon éljük-e a hivatásunkat? Az egyetemes Egyház iránti felelősséggel éljük-e, felelősséggel az Egyház természete és küldetése iránt?

Ezzel kapcsolatban mindig Lukács evangéliumának azon a részén elmélkedem, mikor Jézus azt mondja, hogy ahhoz, hogy őt követhessük, úgy kell tennünk, mint az az ember, aki tornyot akar építeni és előbb kiszámolja, vajon van-e elegendő pénze, hogy befejezze. Vagy mint a király, aki mielőtt háborúba megy, átgondolja, hogy a maga tízezer katonájával képes-e szembeszállni az ellenség húszezres seregével (vö. Lk 14,28-32). Mintha Jézus azt kérné tőlünk, hogy számoljuk át, hogy mi mindenünk van, és hányan vagyunk, ahhoz, hogy követhessük őt, az ő Országának építésében és harcában. Jézus azonban rögtön megfordítja a szemléletünket és azt mondja. „Így mindaz, aki közületek nem mond le mindenéről, amije van, nem lehet a tanítványom” (Lk 14,33). Ahhoz, hogy részt vegyünk az Egyház építésében, és „hogy Krisztus Urunknak, az igaz Királynak harcosa legyünk”, miként szent Benedek javasolja nekünk (RB Prol. 3), nem arra vagyunk hivatottak, hogy az erőinket és az anyagi lehetőségeinket számolgassuk, hanem, hogy mindent elhagyjunk. Mert az Egyház Isten műve, Krisztus Teste, amelyet a Szentlélek hat át és éltet, és az Ő Országának győzelme nem a mi győzelmünk, hanem Krisztus győzelme, a megfeszített Királyé, aki szelíd és alázatos szívű, aki a szeretetével győzi le a világot, az életét adva mindenkiért.

Úgy tűnik, mintha a közösségeink erős vagy gyöngye helyzetével szembesülve nem tennénk meg az evangéliumi fordulatot a lehetőségeink és erőink számítására és a mindenünkről való lemondás között, hogy valóban ráhagyatkozzunk az Úr Krisztus művére és győzelmére, a Szentlélek művére és győzelmére.

Ez az a szint, ahol mély megtérésre vagyunk meghívva azzal kapcsolatban, hogy mit gondolunk önmagunkról, a hivatásunkról és a küldetésünkről. Ha ugyanis nem vagyunk Jézus tanítványai, akik lemondanak minden más világi vagy egyházi azonosításukról, amelyekkel önmagunkat biztosítjuk, akkor homokra építünk és szélmalomharcot folytatunk.

Megnyílni egy új Pünkösöd kegyelmére

Mint mondtam, ezért örültem különösen is, mikor a Szinódus Záródokumentumának tervezetében, hogy úgy mondjam, láttam belépni a Szentlélek, egészen odáig menően, hogy a második rész első fejezete a Szentlélek működése egy mély átélmelkedésének lett szentelve, különösképpen is az Egyház és minden keresztény megújulására vonatkozóan (vö. DF 59-62). A dokumentum felhívja a figyelmet arra, hogy „nem arról van szó, hogy egy új Egyházat kellene alapítani a fiataloknak, hanem inkább arról, hogy fölfedezzük velük együtt az Egyház fiatalságát, megnyitva a szívünket egy új Pünkösödnek” (DF 60).

Éppen a megnyílás erre a kegyelemre, az elköteleződés és a vágy az, amiben segítenünk kellene egymásnak, hogy újraéledjen közöttünk, és ahhoz, hogy mindezt megéljük, hasznos lesz számunkra, ha dolgozunk a Szinódus javaslatain és megfontolásain.

Pusztán néhány gondolat kiemelésére szorítkozom, amelyről azt gondolom, hogy különösképpen is dolgoznunk kellene rajta egyénileg és a közösségeinkben, hogy megnyíljunk az egész Egyházzal együtt erre a kegyelemre. Tudatában kell ugyanis lennünk annak, hogy a Pünkösöd kegyelme az a karizma, amelyet Isten mindig ajándékozik az Egyháznak, mert ez minden egyházi kegyelemnek a forrása, és ez az a kegyelem, amelyben Krisztus halálának és feltámadásának húsvéti misztériuma beteljesedik, mint kiapadhatatlan Ajándék. A Pünkösödből kiindulva, az Úr Húsvétja továbbra is kiárad a Szentlélek ajándékával az Egyházra, a lángnyelvekben, amelyekkel az Isten szeretete folyton megújítja a szentségeket, a karizmákat, a szolgálatokat, az erényeket és az Isten népe szentségének ajándékát.

Ami elfogy, az sohasem Isten ajándéka, hanem a mi nyitottságunk a Szentlélek kegyelmére. És mindig szükségünk van rá, hogy Szűz Mária, miként az angyali üdvözléttől egészen az utolsó vacsora emeleti terméig, *Anyja és a Szentlélekre való nyitottság Tanítója* legyen számunkra. A szentek, mint Keresztelő Szent János, szent József vagy az apostolok, ők azok, akik megtanulták ezt a nyitottságot, akik Máriához kapcsolódtak ebben a Lélekre való nyitottságban, amely minden életszentség és karizma létfeltétele Krisztus világba szóló küldetésének szolgálatában.

Figyelemmel hallgatni

Maga a Pápa is, az első naptól kezdve, az odafigyelő meghallgatásra hívta meg a Szinódus résztvevőit. Bevezető szavaiban emlékeztetett arra, hogy „az egyenes beszéd bátorságának a figyelmes meghallgatás kell, hogy megfeleljen” (2018. október 3.). És, hogy rávezessen erre a figyelemre, mindvégig a Szinódus folyamán, azt kérte, hogy minden öt perc beszéd után a teremben legyen három perc csend elmélkedésre. Bevallom, hogy néha ez három perc szieszta lett, mert órákon át figyelemmel hallgatni, hat különböző nyelven, eléggé fárasztó. De még így is, ez a csend segített abban, hogy újra megtaláljuk a figyelmet, a nyitottságot a Szentlélekre, aki az egész világból jött testvéreinken keresztül szólt hozzánk.

Természetesen ez a meghívás a figyelemre, a csendre Szent Benedek Reguláját visszhangozta bennem és a mi hivatásunkat: „*Obsculta, o filii, ... et inclina aurem cordis tui...*” (Prol. 1). Milyen szép, ennek a szívnek a képe, amely odahajlítja fülét, hogy figyelemmel hallgassa a „*pius pater-t* – az irgalmas atyát”!

A „szív fülének odahajlítása” azonban áldozatot is kíván. A Szinódus is az alázat jó iskolája volt, mert ahhoz, hogy mindenkit meghallgathassunk, a teremben mindenki csak 4 percet kapott a megszólalásra, minden különbségtétel vagy privilégium nélkül, még a bíborosok is! Igaz, a *circuli minores*ben, a kisebb csoportokban több tér nyílt a dialógusra és a megvitatásra, de ott is, ha valóban részt akartunk venni a párbeszéd igazságában, megértettük a „*taciturnitas*” fontosságát, ahogy szent Benedek mondaná, tehát egy olyan csend fontosságát, amely megöli a személyes beszédet, a saját gondolatot, azért, hogy engedje beszélni a másikat, hogy meghallgassa a másikat. Így látjuk lassanként, hogy egy igazág formát, színt kap, mint egy forrás, amely nem a jelenlévők egyikéből vagy másikából ered, hanem a Lélekből. Ezt mindig újra kell indítanunk közösségeinkben.

A szinodális meghallgatás

Azt hiszem így kell értenünk a *Záródokumentum* utolsó részének sürgető buzdítását a *szinodalitásról*, mint az Egyház életének és küldetésének jellegzetességéről (DF 119). A „szinodalitás” „együtt haladást” jelent, de, mint a Pápa egy 2015-ös beszédében hangsúlyozta, egy olyan útról van szó, amely csak akkor vezet növekedésre, ha kölcsönös a meghallgatás: „Egy szinodális Egyház, egy meghallgató Egyház, annak tudatában, hogy meghallgatni több, mint pusztán „hallani”. Kölcsönös meghallgatásról van szó, amelyben mindenki tanulhat valamit. A hívő nép, a püspökök Testülete, Róma Püspöke: egymást meghallgatva; mindnyájan a Szentlelket meghallgatva, „az igazság lelkét” (Jn 14,17), hogy fölismerjék „mit mond az Egyházaknak” (Jel 2,7)” (Ferenc pápa, *a Püspöki Szinódus megalakulása 50 éves évfordulójának megemlékezésére mondott beszéde*, 2015. október 17-én, idézve DF 122-ben).

Itt is, nem tudtam nem meghallani szent Benedek Regulája egyik fejezetének visszhangját, amelyet talán nem eléggé szoktunk kiemelni, és amelyet nem eléggé aktualizálunk: a 3. fejezet a testvérek tanácsra szóló összehívásáról. Az Egyház azt mondja nekünk, hogy eljött a pillanat, hogy ezt valóban komolyan vegyünk. Tudjuk, hogy szent Benedek ebben a fejezetben azt kéri az apáttól, hogy amikor valami fontos dologban kell döntést hozni, hívja össze az egész közösséget, tárja fel az ügyet, hallgasson meg mindenkit, elmélkedjen mindazon, ami elhangzott, majd hozzon döntést. Szent Benedeknek meggyőződése, hogy a közösség csak a Szentlélekre hallgatva épülhet és, a Szentlelket csak úgy hallhatjuk, hogy ha mindenkit meghallgatunk, és ha mindnyájan meghallgatjuk egymást. A 3. fejezetben látjuk, hogy ahhoz, hogy meghallja a Szentlelket, az apát nem külön-külön beszél minden egyes testvérrel, nem külön megy oda egyesével a testvérekhez, hogy mindenkitől megkérdezze, mit gondol, hanem egybehívja a közösséget és meghallgatja a tagjait, úgy, hogy minden egyes véleményt mindenki hall. Így az apát nem csak arra hívja meg a testvéreket, hogy beszéljenek, hanem arra is, hogy alázattal meghallgassák egymást. A tanács lelkének ajándéka az egyes tagok nyitottságából születik, hogy a többiek meghallgatva kifejezzék magukat, mert a valódi dialógusban mindenkit segít a testvére annak megértésében, amit ő maga is valójában gondol. Ez nem csak egy tisztán demokratikus folyamat, mert nem a többség tekintélye a döntő, hanem a Szentléleké, aki feltárja nekünk az Atya Igéjét, mint fényt, amely megvilágítja a lépéseket, amelyeket ma kell tennünk.

A közösség, ahogyan ciszterci atyáink előszeretettel meghatározták, egy „auditorium Spiritus sancti – a Szentléleknek egy auditórium” (vö. Igny-i Gueric, Serm. Av. 5,2; Serm. Nat. 5,2; Serm. Epiph. 3,6), a csendnek és a beszédnek a helye, amely a Lélek

hallgatásának van szentelve. Az alázatban, ahogyan készek vagyunk egymást meghallgatni, mindenkiben fejlődik a tanács lelkének ajándéka iránti fogékonyság. Ez több mint egy hideg fejjel meghozott ítélet, hogy mit kell tenni annak érdekében, hogy ne hibázzunk. Inkább egy bölcsesség ez, érzék az igazra és a szépre, érzék az igazság ragyogására a szeretetben, amely segít együttműködnünk a Lélek adományával, aki Krisztus jelenlétét szeretné megtestesíteni a közösség és az Egyház életének egy adott pillanatában, az adott körülmények között, az adott nehézségben, próbatételben. Amikor valóban egyházas és szinodális módon hozunk meg egy döntést, akkor soha sincsenek győztesek vagy vesztesek, hanem mindenki hozzájárul az igazság konkrét megvalósításához a Lélekben, amely igazság mindig jó, még akkor is, ha ellentmond nekünk.

A közösségekben és még az Egyházban is túl gyakran azért húzódnak el a konfliktusok, mert túl felszínes módon éljük meg a szinodalitást, az együtt haladásunkat szolgáló közös döntéseket. Mindenki csak a saját ötleteinek, gondolatainak, véleményeinek és döntéseinek győzelmét keresi, és nem Jézus Krisztus győzelmének – aki az út, az igazság és az élet (vö. Jn 14,6) – megnyilvánulását bennünk és a világban. Ezért azt vesszük észre, hogy bizonyos közösségek nem „szinodálisak”, tehát „nem haladnak együtt”, nem haladnak előre, hanem mindig helyben járnak, vagy mindig azt gondolják, hogy az üdvösség majd kívülről érkezik el számukra, ahelyett, hogy engednék, hogy belülről bontakozzék ki, miként szent Benedek kéri a Regula 3. fejezetében. A Lélek ajándéka nem annyira úgy jön, mint egy eső, még kevésbé úgy, mint egy öntözés, amelyhez, csak elég rákapcsolódnunk egy külső csőrendszerre, hanem inkább úgy kapjuk, mint egy forrást, amelyet Isten minden egyes személy és közösség szívében szeretne felfakasztani, ha, a hit által, isznak abból a Forrásból, aki közöttünk jelen lévő Jézus: „’Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, aki hisz bennem: belsejéből, az Írás szava szerint, élő víz folyói fakadnak.’ Ezt a Lélekről mondta, amelyben a benne hívők részesülnek.” (Jn 7,37-39).

Fel kell élesztenünk magunkban a hitet az „egy, szent katolikus és apostoli” Egyházban jelenlévő Krisztusban, úgy, ahogyan az magával von bennünket a Rendünkön és közösségeink mindegyikén keresztül. Újra használnunk kellene az „*auditorium Spiritus sancti*”-t, amely minden egyes közösség, Rendünk a maga egészében. Mindezt azért kell megtennünk, hogy élő tagjai legyünk Krisztus Testének, az Egyháznak, és, hogy így részt vegyünk az üdvösségnek abban az egyetemes küldetésében, amelyért Jézus eljött és közöttünk marad a világ végéig.

Kísérni

Az „együtt haladás” magában foglal egy kísérést is. Ha van egy szükséglet, amely minden fiatalat egyesít, akkor az annak a szükséglete, hogy kísérjék őket az élet útján. A Szinodus Záródokumentuma a második rész teljes harmadik fejezetét (DF 91-103) ennek a témának szenteli, és többször is visszatér erre a kérdésre. A Rendünkben is gyakran emlékeztetnek bennünket erre. Ott, ahol hiányzik a kísérés, ez a hiány arra utal, hogy hiányoznak a felnőttek, azok az érett személyek, akik megtapasztalták a hivatást, Jézus követését, a testvéri közösséget, az imádságot, mint Istennel való szeretetkapcsolatot. Ott, ahol hiányzik a kísérés, ez a hiány arra utal, hogy azok, akiknek atyáknak és anyáknak kellene lenniük, nem voltak gyermekek, ők maguk sem lettek kísérve. A kísérés alapvetően a tanúságtétel egy formája. Nem szükséges, hogy intelligensebbek legyünk, tanultabbak vagy szentebbek, mint a többiek, hanem arra a megszerzett tapasztalatra van

szükség, hogy az Egyház Anyánk és Tanítómesterünk, ahol együtt haladhatunk, hogy teljességében megéljük az emberségünket. Ha nem kísérünk másokat, akkor nem szülünk. Krisztus azért lett emberré, hogy elkísérjen minket, végtelen türelemmel az életnek a teljesség felé tartó útján, amelyet át akar adni nekünk. Milyen hatalmas türelme van Jézusnak, amikor kíséri az apostolokat, kíséri az Emmauszi tanítványokat és most, amikor elkíséri az Egyházat, minket egészen a világ végéig!

Úgy gondolom, hogy a kísérésre vonatkozó készségünk mutatkozik meg abban, hogy úgy döntünk, jobban szeretjük az időt, mint a teret, miként Ferenc Pápa emlékeztet minket az *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításában: „Elsőbbséget adni az időnek azt jelenti, hogy inkább a folyamatok elindításával, mint a terek birtoklásával foglalkozunk.” (EG 223).

Elsőbbséget adni az időnek, inkább, mint megőrizni a terek birtoklását, azt jelenti, hogy elsőbbséget adunk a személyeknek, tiszteletben tartjuk a szabadságukat és a hivatásukat, inkább éljük az életünk és közösségünk életének a jelenjét, minthogy azzal foglalkoznánk, hogy milyennek képzeljük, vágyjuk a jövőt, amelyről azt gondoljuk, hogy mi magunk tarthatjuk ellenőrzésünk alatt. Azt jelenti ez, hogy átöleljük Krisztussal a megtestesülés logikáját, engedve, hogy az Emmánuel jelenléte megváltson minket, aki él, meghal és feltámad értünk és velünk, inkább, minthogy mi magunk adjunk magunknak egy törvényt, amelyet a saját erőnkől és képességeink segítségével végrehajthatunk. A kísérés nem annyira egy lelkipásztori technika, és nem is csak egy a formálódáshoz szükséges gyakorlat. A kísérés, amelyet egymásnak adunk a közösségben, vagy amelyet a fiatalabbaknak nyújtunk, abban a bizonyosságban születik és abból táplálkozik, hogy Jézus jelen van és együtt halad velünk. Jelen van azokban, akik kísérnek, de jelen van azokban is, akik kísérésre szorulnak, mert annak szükséglete, hogy kísérve legyünk, minden emberi lény strukturális szegénysége, és Jézus mindig jelen van a szegénységeinkben, hogy szeretetet kérjen.

Megállni, hogy együtt haladjunk

A kísérés azzal kezdődik, hogy *megállunk* Krisztus előtt, aki hozzánk érkezik. Az Emmauszi tanítványokhoz odaszegődött Jézus, aki elindul velük az úton. Eleinte nem figyeltek rá. Túlzottan el voltak foglalva a gondjaikkal és a beszédjükkel, a terveikkel és a csalódásaikkal. Mint ahogyan mi is gyakran így vagyunk a közösségeinkkel, némely egyénnel vagy néha az egész Egyházzal kapcsolatban. De eljön a pillanat, ahol Jézus jelenléte megszólít és kérdez minket: „Miről beszélgettetek egymással útközben?” (Lk 24,17a). A két tanítvány erre megáll és ettől a pillanattól kezdve már elkezdheti őket valóban kísérni Jézus, aki türelemmel elvezeti őket az igazságra, az örömré és életük odaadására a Feltámadotról való tanúságtételben.

„Erre ők szomorúan megálltak” (Lk 24,17b). Megálltak, nézték Jézust, még ha nem is ismerték fel őt, és úgy álltak előtte, ahogyan vannak, álarcok nélkül, kitéve elé szomorúságukat, zavarodottságukat, hogy már nem tudják, mit gondoljanak, hová menjenek, mit kell tenniük, kinek kell hinniük, miben kell remélniük.

Rájöttem, hogy itt van a kegyelemnek az a pillanata, amelyet meg kellene élnünk, a közösségeinkben, Rendünkben, csak úgy, mint az egész Egyházban: megállni úgy, ahogy vagyunk, azzal a fénytel teli megérzéssel, hogy Jézus már itt van velünk, Ő látja a helyzetet, amelyben vagyunk; és innen kiindulva megengedni Neki, hogy kísérjen minket, elvezessen Arcának teljes és fényes felismerésére az Eucharisztia megosztott kenyérében.

Ha nem tudunk így megállni, akkor nem fogunk Jézussal járni, nem fogjuk hallani a hangját és nem fogjuk megtapasztalni a szív lángolását és még az együtt haladásunk sem lesz más, mint terméketlen és állandó siránkozás, amely nem vezet másra, mint a fény elhalványodására és a szeretet kihűlésére.

Mindez azonban nem kell, hogy így legyen, mert Krisztus jelen van, éppen ezért született, ezért él, hal meg és támad fel, hogy együtt haladjon velünk, és megadja nekünk, hogy tudjunk egymás közötti egységben haladni, Vele közöttünk. Amikor megengedjük Jézusnak, hogy jelenlétével lángolóvá tegye a szívünket, hallgatva szavát és befogadva Lelkének ajándékát, a szíveink mindjárt egymással is közösségben vannak és közösségben a világ minden emberének szívével.

A vértanúság gyökere

Ebben az évben a ciszterci Család nyolc vértanú boldoggá avatásának ajándékát kapta: Brenner János Anasztáz Zrici szerzetesét és a hét Tibhirine-i trappista szerzetesét. Megrendítő, hogy ezeknek a testvéreinknek a vértanúsága annak a döntésnek a gyümölcse volt, hogy „megállnak”, hogy Jézussal legyenek ott, ahol Ő kérte, hogy maradjanak, még akkor is, ha világos volt, hogy az életüket kockáztatják ezzel. A vértanúság annak a szabadságnak a gyümölcse, hogy jobban kötődünk Jézushoz, mint az életünk biztonságához. Ezért a vértanúság azt hirdeti, hogy Jézus a legdrágább kincs és lehetővé teszi a Feltámadottnak, hogy megmutassa Arcát a világnak. Nem ebben kellene állnia, annak az alázatos és mindennapos *stabilitas*-nak (állhatatosságnak), amelyet szent Benedek kér tőlünk, hogy semmit se helyezünk az Úr Krisztus szeretete elé? Jézus a Názáreti csendben készítette elő azt a nagy húsvéti tanúságtételét, amelyet Jeruzsálemben adott. Boldog testvéreink erre hívnak minket, és biztosan segítenek bennünket közbenjárásukkal.

Az adventi elmélyedés és a karácsonyi öröm segítsenek minket megállnunk, úgy ahogy vagyunk, letennünk Jézus elé a szegénységünket és a törekenységünket, mint a betlehemi pásztorok, hogy futva induljunk együtt újra az élet útján, amelyen az Úr, az ő irgalmasságában, nem szűnik meg kíséreni bennünket!

Hálával mindenért és ünnepi jókívánásaimmal:

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
OCiszt Generális Apát